

Regler ikke betale sig for Hesteopdrætterne at holde, medmindre der er en rundelig Præmie- sum tilstede, som kan høde derpaa.

Tfærhning: Dersom den ærede Taler havde sagt, at han skulde finde et andet Tidsmaal for denne Lovs Virksomhed end det, som det ærede Medlem ligeoverfor mig (Gad) og jeg ad forskellige Veie have søgt, saa kunde man jo maaskee komme til Enighed; men det ærede Medlem vil udstrække Lovens Varighed til evig Tid, om det er ham muligt; det er derover vi især ville komme til at være uenige, og jeg haaber ganske sikkert at faae Medhold her i dette Thing for en Form, hvorved vi kunne give denne Lov en endelig Charakter, thi vi have i de sidste Dage formegent lært, hvor farligt det er at lade Love bære Præget af Uendelighed, til at man ikke paa een eller anden Maade skulde see at skaffe dem en endelig Sikkelse. Man vil see, at de Endringsfor- slag, jeg har stillet, ganske svare til den Be- tragtning, jeg har gjort gjældende ved første Behandling; vi lade Loven, hvad denne Ud- deling angaaer, staae urørt i alle Henseender, som den er kommen til os, undtagen i den ene, at vi fastsatte et endeligt Tidspunkt, hvor den hører op, isald man ikke inden den Tid bliver enig om at betræde en anden Ve. Grunden, hvorfor jeg har valgt den Ve, jeg er gaaet, og ikke er fulgt med det ærede Medlem lige- overfor, er det Æneste, jeg har at oplyse, for at rekkærdiggjøre mine Forslag, og den ligger i vor hele Statsinteresse. Det er fra alle Sider erkjendt, at vi lidt efter lidt skulde komme bort fra at indblande Regjeringen i Samfundets Udvikling; Friheden ligger netop deri, at Re- gjeringen indskrænkes til at skaffe Sikkerhed, Lovlighed og Orden, men at den derimod over- lader Samfundet at udvikle sig og vinde Fri- hed. De Midler, der her begjæres, ere Mid- lere, som tages fra det hele store beskattede Fleertal og leveres for at fyldestgjøre Enkeltes Ønsker og Villie — velberettigede eller ikke be- rettigede, det ligger for os Alle som et tvivl- somt Spørgsmaal — og til at faae Magt til at faae fra Andre, hvad de ikke selv ville hde, kræve de Regjeringens og Lovens Understøttelse. Jeg skal nu indrømme, at vi, saaledes som

Banerne her ere, ikke kunne vente, at denne Almeensfølelse, denne Pligtfølelse, selv at give Midlerne til at udrette det, maa vil, strax kan være tilstede; man maa fra Begyndelsen af ligesom lokke hen dertil og give de Mænd, der sætte sig i Spidsen for at samle og udvikle en saadan Almeenaand, Midlerne til, i den første Tid at friste Folk ind derpaa, idet de Offre, man kræver af dem, ellers ville synes for store. Vi staae her netop ligeoverfor et af de Tilfælde, hvor de, der især udtale Ønsket om at udvikle Dyropdrætningen, Hesteopdrætningen, ere de, der i allerhøieste Maal selv have Midlerne dertil; vi staae overfor et af de Tilfælde, hvor man skulde synes, at Enhver, som her kræver Noget af Staten, maatte føle en vis Skamfuldhed ved at gjøre det. Jeg skal udvikle for Dem, hvorledes Tilstanden er, og saa spørge, om jeg ikke har Ret. Vi have mellem 80 og 90 større Besiddere, der hver eie over 400 Tønder Hartkorn, og naar jeg anslaaer hver Tde. Hartkorn til 500 Rd., altsaa en Indtægt af 20 Rd. aarlig — jeg troer, Ingen kan nægte, at det er lavt bereg- net — saa give altsaa 400 Tønder Hartkorn en Indtægt af 8000 Rd. om Aaret. Disse nogle og 80 eller 90 Besiddere eie imidlertid Hartkorn i et saadant Maal, at Gjennemsnittet for hver er 1,200 Tønder Hartkorn, og det repræsenterer altsaa efter den samme Beregning en Gjennemsnitsindtægt af 24,000 Rd. aarlig. Disse Folk kunne have Iver for Hestehold, men naar man med 24,000 Rd. Gjennemsnits- indtægt frygter for at bidrage nogle hundrede Rigsdaler til at holde Heste i samme Maal, som de ere Hartkornbesiddere, saa er det et Beviis for, at den Interesse, de have derfor, ikke er alvorlig, thi naar en Mand med 24,000 Rd. Indtægt om Aaret, ja selv med 8000 Rd. om Aaret, har en virkelig alvorlig Interesse for en Sag af denne Natur, saa tør han lægge sine 300 Rd. paa Bordet og holde en Hingst. Der er altsaa ikke en alvorlig Interesse; men jeg vil nu gaae til det store Landbefolk. Der er da 18,000 Besiddere og Brugsmand med over 4 Tønder Hartkorn, der er 54,000 eller nogle flere med over 2 Tønder Hartkorn, og den hele Sum, hvorom her er Spørgsmaal, det hele Præmiebeløb med Reiser o. s. v. er